

CHARAKTERISTIKA KRAJE

Karlovarský kraj je proslulý především svým lázeňstvím. Na území kraje se nachází nejen naše nejznámější lázně Karlovy Vary, ale i Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart a Jáchymov. Lázně v Kyselce nejsou v současné době v provozu. Spolu s léčivými prameny je kraj bohatý i na přírodní minerální vody, z nichž nejznámější je Mattoni. V souvislosti s lázeňstvím jsou také velice známé lázeňské oplatky, které si jako sladkou pochoutku zamilovali nejen místní obyvatelé, ale především lázeňští hosté z celého světa. Karlovy Vary kromě toho prosluly ještě bylinným likérem Becherovka a uměním sklářů společnosti Moser. Město Chodov proslavil růžový porcelán, který se vyváží do celého světa. Z kulturní oblasti je to především Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, který nabízí setkání tvůrců domácích i zahraničních.

Karlovarský kraj se nachází na západě území České republiky a vznikl rozdělením kraje Západočeského na Plzeňský a Karlovarský. Na severu a západě uzavírá území republiky státní hranici s Německem, na východě sousedí s Ústeckým krajem a na jihu s krajem Plzeňským. Spolu s Ústeckým krajem tvoří oblast soudržnosti Severozápad, tzv. NUTS 2. Přes území těchto dvou krajů, podél státní hranice, se rozprostírají Krušné hory. Jejich nejvyšší bod Klínovec (1 244 m n.m.) leží v okrese Karlovy Vary, stejně tak jako nejnižší bod kraje (320 m n.m.), který se nachází na řece Ohři na hranici kraje. Ohře je zároveň nejvýznamnější řekou Karlovarského kraje a celé území také spadá do jejího povodí. Dalšími významnými řekami jsou Teplá, Rolava, Bystřice a Svatava. Z nich nejznámější je řeka Teplá, která se vlévá do Ohře v Karlových Varech a která protéká údolím Karlových Varů, kde vyvěrá většina horkých pramenů. Ty vtékají do řeky a umožňují vznik odrůdy aragonitu, známé jako vířilovec a hrachovec, oba vylučované po tisíciletí z horkých karlovarských pramenů, jejichž voda má v sobě rozpuštěno mnoho nerostných látek a plynů, hlavně kyslíčnicku uhličitého. Z větších kusů se zhotovují umělecké a upomínkové předměty, vkusná těžítka, popelníčky, vykládají se jím víka krabic, vyrábějí přívěsky a nejznámější jsou asi vířilovcové růže. Z dalších přírodních zdrojů jsou nejvýznamnější zásoby hnědého uhlí na Sokolovsku a dále keramické jíly, které se zasloužily o vysoký počet výroben porcelánu téměř po celém území kraje. Na světovém ohlasu našeho kraje se ale největší měrou podílí zásoby minerálních a léčivých vod, které daly vzniknout již výše zmiňovaným lázním.

Kraj tvoří 3 okresy – chebský, karlovarský a sokolovský a celkem se zde nachází 132 obcí, které jsou dále členěny do 529 částí. Svou rozlohou (3 314 km²) se Karlovarský kraj řadí k těm nejmenším, zaujímá pouze 4,2 % území ČR. Nejrozsáhlejší z okresů je karlovarský (46 % rozlohy kraje) s největším počtem obcí (54) a největším podílem žijících obyvatel v kraji (39,1 %). Okresy Sokolov a Cheb jsou, co do počtu obcí a rozlohy, srovnatelné. V kraji je celkem 38 měst. Ve městech karlovarského okresu ke dni 31. 12. 2015 žilo celkem 95 022 osob. Ve městech sokolovského okresu žilo k tomuto datu 73 624 obyvatel a ve městech chebského okresu 76 890 obyvatel. K 31. 12. 2015 žilo v obcích Karlovarského kraje celkem 297 828 obyvatel, což představuje 2,8 % obyvatel České republiky. Nejlidnatějším okresem je okres karlovarský, kde žilo celkem 116 364 obyvatel, z nichž 50,8 % (59 112) bylo žen.

Absolutním počtem narozených (2 731 osob) i zemřelých (3 268 osob) se náš kraj řadí na poslední místo v ČR. Srovnáme-li počet narozených na 1 000 obyvatel (9,1 osob), pak je Karlovarský kraj také na posledním místě v ČR. Počtem zemřelých na 1 000 obyvatel (10,9 osob) se Karlovarský kraj spolu s krajem Jihočeským řadí na 9. místo. V roce 2015 se do Karlovarského kraje přistěhovalo celkem 2 730 osob a vystěhovalo se 3 658 osob a bilance byla záporná (928 osob). Celkový přírůstek byl v roce 2015 také záporný a dosáhl hodnoty 1 465 osob.

Podíl nezaměstnaných, tj. počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k obyvatelstvu stejného věku činil v Karlovarském kraji 7,06 %. Podíl nezaměstnaných osob činil v okrese Cheb 5,50 %, v okrese Karlovy Vary 7,02 % a v okrese Sokolov 8,69 %. Neumístěných žadatelů o práci bylo v roce 2015 celkem 14 896 (o 2 394 méně než v roce 2014) na 3 277 volných pracovních míst. Nejvíce žadatelů o práci bylo v okrese Karlovy Vary (5 796 osob), dále v okrese Sokolov (5 545 osob) a nejméně v okrese Cheb (3 555 osob). Největší zastoupení mezi nezaměstnanými měli uchazeči se základním vzděláním a bez vzdělání (7 120 osob, tj. 47,8 %), vyučení a se středním vzděláním bez maturity (5 059 osob, tj. 34,0 %). S ohledem na věk nezaměstnaných byla nejvíce zastoupena věková skupina 35–44 let (23,6 %), věková skupina 45–54 let (21,9 %) a věková skupina 25–34 let (20,5 %). Průměrný věk žadatelů o práci (41,2 let) se oproti minulému roku zvýšil o 0,7 roku.

V roce 2015 bylo dokončeno 408 bytů, tj. o 82 více než v roce 2014. Sledujeme-li počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel středního stavu, pak nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele vykazuje okres Karlovy Vary (1,6 bytu), naopak nejnižší okres Sokolov (0,9 bytu).

Zdravotní péči v Karlovarském kraji v roce 2015 zajišťovalo 5 nemocnic, 1 278 lékařů, z toho v nestátních zařízeních 1 255 lékařů. Lékáren a výdejen léků včetně odloučených pracovišť bylo v roce 2015 v Karlovarském kraji 95.

Cestovní ruch je v Karlovarském kraji jedním z nejdůležitějších odvětví. Především lázeňství udělalo z našeho kraje cílovou destinaci pro hosty z Čech i z ciziny. V roce 2015 navštívilo náš kraj 850 891 hostů. Přepočteme-li hosty na 1 000 obyvatel kraje vychází 2 850,5 hostů. Podíl cizinců, kteří navštívili v loňském roce náš kraj, byl 62,8 %. Počtem přenocování na 1 000 obyvatel (15 468,2) se Karlovarský kraj v rámci České republiky umístil na 1. místě. V souvislosti s lázeňským cestovním ruchem je na území Karlovarského kraje i dostatečná nabídka kulturních zařízení a památkových zón. Ty jsou doplněny nabídkou lázeňských symfonických orchestrů a několika festivalů, z nichž nejznámější je Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. Z dalších kulturních a sportovních akcí jsou to například Loketské kulturní léto, Chopinův festival Mariánské Lázně a Kanoé Mattoni.